

Γεωπολιτική βία - επιθετικός ρεαλισμός

Ας μου επιτραπούν κάποιες σκέψεις χωρίς ιδεολογίες, ανθρώπινες αξίες και διεθνή δίκαια, αλλά με βάση τους άψυχους νόμους της φύσης και τον πραγματισμό της ιστορίας. Μια θεώρηση της θερμής γεωπολιτικής επικαιρότητας και των προοπτικών της μέσα από τον ψυχρό φακό του επιθετικού ρεαλισμού. Της άποψης ότι τα κράτη επιδιώκουν να μεγιστοποιήσουν τη δύναμη και την επιρροή τους για να επιτύχουν ασφάλεια, αλλά και πλούτο, μέσω της κυριαρχίας και της ηγεμονίας.

Η μονοπολική κατάσταση, στη φύση ή στη γεωπολιτική, είναι μια προσωρινή περίοδος κυριαρχικής σταθερότητας. Το υπογορεύει ένας βασικός νόμος της φύσης, η εντροπία του σύμπαντος – σύνολο ύλης, ζωής, ενέργειας, χωροχρόνου και παρατηρητή – και το επιβεβαιώνει η ανθρώπινη ιστορία των ηγεμονικών αυτοκρατοριών.

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ ΔΡΟΣ
ΠΑΝΤΕΛΗΣ
Φ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Ενα μονοπολικό σύστημα ισχύος, νομοτελειακά κάποτε θα καταρρεύσει και θα το διαδεχθεί ένα μακροβιότερο σύστημα πολυπολικής αστάθειας. Κι αυτό με τη σειρά του θα καταλήξει σε ένα διπολικό σύστημα σχετικής ισορροπίας. Το δίπολο θεωρείται στη φύση το λιγότερο ασταθές σύστημα σχέσης δυνάμεων. Ωστόσο και αυτό, αργά ή

γρήγορα καταρρέει και ακολουθεί μια μακροβιότερη περίοδος αναταραχής. Κάπως έτσι συνεχίζεται στο διπνεκές ο κύκλος της εντροπίας. Μονοπολισμός, κατάρρευση, πολυπολικότητα, συγκρούσεις, διπολισμός και συνεχής αστάθεια.

Παράλληλα, η μακράιωνη ανθρώπινη ιστορία είναι και αυτή μια συνεχής κατάσταση πολέμων. Συνολικά, οι περίοδοι βίαιων αντιπαράθεσεων και καταστροφών είναι πολύ μεγαλύτερες και συχνότερες από τα διαλείμματα ειρηνικής συνύπαρξης και δημιουργίας.

Επικαιρη επήρωση των παραπάνω: Έπειτα από την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης, του ενός πόλου του σχετικά σταθερού αλλά σύντομου (1945-1991) ψυχροπολεμικού δίπολου, ακολούθησε η βίαιη περίοδος της μονοπολικής κυριαρχίας των ΗΠΑ. Ενδεικτικοί υπήρξαν οι πόλεμοι σε Γιουγκοσλαβία, Αφγανιστάν, Ιράκ, Συρία και Λιβύη, που σταδιακά αλλά σταθερά αποδύσαν τον αμερικανικό μονοπολισμό και οδήγησαν την ανθρωπότητα, στο πλαίσιο πλέον ενός αναδυόμενου ασταθούς πολυπολισμού, στη δημιουργία νέων και εντονότερων γεωπολιτικών συγκρούσεων στην Ουκρανία και στη Μέση Ανατολή.

Εκτιμώ ότι σήμερα ζούμε τη δυναμική περίοδο διαμόρφωσης καινούργιων ισορροπιών, στην οποία νομοτελειακά θα κυριαρχεί η αταξία και οι βίαιες συγκρούσεις. «Ίσως», έπειτα από αυτή την ακαθόριστη περίοδο αιματηρών ανακατατάξεων δημιουργηθεί ένα νέο δίπολο σχετικής ισορροπίας στον πλανήτη μας. Το κρίσιμο ερώτημα που υποδηλώνει αυτό το «Ίσως», θα πρέπει να απασχολήσει σοβαρά τους ηγέτες των υπερδυνάμεων κατά την παρούσα φάση της παγκόσμιας πολυπολικής αταξίας. Εκφράζει την αβεβαιότητα του εάν μετά την εξελισσόμενη κρίσιμη μετάβαση στη σχετική σταθερότητα θα υπάρχει ακόμη στη γη ο άνθρωπος και ο πολιτισμός του.

Ας μην ξεχνάμε ότι τα πυρηνικά μας όπλα αποτελούν πλέον το εν δυνάμει τελευταίο ανθρώπινο λάθος. Είναι απόλυτος παραλογισμός να προκαλέσει ο άνθρωπος συνειδητά την επιβεβαιωμένη εξαφάνισή του. Είναι επίσης βέβαιο πως μια πυρηνική συντέλεια του κόσμου στην κουκίδα Γη δεν θα συγκινήσει στο ελάχιστο τους παντοδύναμους νόμους της φύσης, την εντροπία του σύμπαντος. Αντίθετως θα επιβεβαιώσει το απύθμενο μεγαλείο της ανθρώπινης μορίας.

Ο δρ Παντελής Φ. Οικονομou είναι πρώην πυρηνικός επιθεωρητής του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας (ΙΑΕΑ), επιστημονικός συνεργάτης του [ΕΛΙΑΜΕΠ](#)